

عیدی بازنشتگان، اسب پیشکشی نیست

علی دهقان کیا، رئیس کانون بازنشستگان کارگری تهران

براساس تصمیم دولت، امسال علاوه بر رقم ثابت یک میلیون و ۶۰۰ هزار تومان، بابت همسر مبلغ ثابت ۴۰۰ هزار تومان و برای هر فرزند تحت تکفل مبلغ ثابت ۱۵۰ هزار تومان برای پرداخت عیدی در نظر گرفته شده است.

معتمد عیدی بازنشستگان به خاطر جنبه‌های اقتصادی آن، نقش مهمی در تامین هزینه‌های حداقل ۱۲ هفته‌زندی بازنشستگان دارد بنابراین رقم نهایی آن برای میلیون‌ها نفر تأثیرگذار است. حالاً ممکن است عده‌ای بگویند که عیدی صرفاً یک هدیه است و نباید دندان اسب پیشکشی را شمرد در حالی که بازنشستگان ما امروز کل مستمری خود را بسته به هزینه‌هایی که دارند، در عرض نهایت دو هفته به مصرف می‌رسانند. این عده هنوز مستمری خود را نگرفته‌اند آن را به حساب بانک، صاحب‌خانه، مدیر ساختمان، فروشگاه محل خرید قسطی جهیز به دختران، آموزشگاه محل تحصیل فرزندان و... واریز می‌کنند.

سابقه پرداخت عیدی به بازنشستگان تامین اجتماعی به سال ۱۳۷۲ بازمی‌گردد. در این سال، مشمولان قانون تامین اجتماعی که می‌خواستند مانند کارکنان دولت در زمان بازنشستگی عیدی دریافت کنند، با مدیرعامل وقت سازمان وادار مذاکره شدند و در نهایت موفق شدند مصوبه پرداخت عیدی به میزان ۵ هزار تومان را دریافت کنند و از آن زمان هر سال مبلغی به آن اضافه شد. البته سازمان می‌تواند مبلغ عیدی را تحت عناوین مختلف افزایش دهد اما به طور معمول سازمان خود را ملزم به پرداخت عیدی مصوب هیأت دولت می‌داند.

معتمد عیدی بازنشستگان با شرایط اقتصادی آنها هماهنگ نیست. سال گذشته یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان عیدی دریافت کردیم اما از دولت انتظار داشتیم که تومری را که خود قبول دارد، روی عیدی می‌گذاشت تا عیدی با تورم متناسب شود. به هر شکل از یک طرف ناراحتیم که کرونا مجدداً احیا شده و از یک طرف هم خوشحالیم که این اتفاق رخ داده است، خوشحالیم که به جهت شرایط کرونایی و برخلاف سنت، بازنشستگان میزان هر ساله اعضای خانواده نباشند و ناراحتیم از این که سفره بازنشستگان کوچک شده است و آنها نگرانی میزبانی از عزیزان خود هستند. همچنین همان قدر که بازگشت شرایط کرونایی عموم مردم را اذیت می‌کند، برخی تصمیم‌ها هم مانند کرونا، بازنشستگان را اذیت می‌کنند. به هر صورت این انتظار وجود دارد که دولت همان طور که برای بازنشستگان منابعی را فراهم کند، به سازمان تامین اجتماعی هم در عوض رد دیون خود یا کمک یا هر عنوان دیگری، پولی را به صورت نقد پرداخت کند تا صرف کمک به معیشت در هفته‌های باقی مانده به پایان سال شود.

در حال حاضر ما بازنشستگانی را داریم که در پرداخت مهریه به فرزندان پسر خود که بدهکار شده‌اند، کمک می‌کنند یا بیکاری فرزندان و سایر مشکلات مالی او را رفع و رجوع می‌کنند و بدتر هزینه‌های بالای درمانی خود آنهاست. تمام این مسائل تحمیلی، مستمری را دودمی کند و چیزی از آن باقی نمی‌گذارد. با این وضعیت، روی چه حسابی به بازنشسته می‌گویند که عیدی‌ات را نشانۀ لطف ما بدان؟! حالا هیأت دولت مصوب کرده که بخشی از این عیدی به عنوان مزایای غیر ثابت برای پایان سال ۱۴۰۰ تصویب شود که گرچه باز بهتر از نبودش است اما پرسش من این است که اگر بازنشسته ۲ فرزند تحت تکفل داشته از بابت این دو فرزند، ۳۰۰ هزار تومان (به ازای هر نفر ۱۵۰ هزار تومان) عیدی بیشتر را دریافت می‌کند؟

البته با این رقم‌ها دردی از مشکلات معیشتی کارگران بازنشسته درمان نمی‌شود. تصور ش را بکنید سازمانی که اکثر قریب به اتفاق مستمری‌گیران آن درآمدی نزدیک به حداقل مزد کارگران را دارند، باید کمتر از زمان اشتغال خود عیدی بگیرند. البته این وضعیت در مورد دیگر مستمری‌گیران (سایر سطوح) هم مشهود است. شرایطی که در بهترین حالت بازنشستگان تامین اجتماعی روی عیدی کارمندی حساب کنند، هر چند زمان واریز و مبلغ دقیق واریزی مشخص نیست.

حق قانونی کارگر را در بلبشوی اعداد و آمار بی پایه گم می کنند

تعیین سبد معیشت بر مبنای نظام توزیع تخیلی!

نسرین هزاره مقدم

تورم دخانیات در مردادماه امسال (۹۹) نسبت به مردادماه سال قبل، زیر ۳۰ درصد است! هر کسی که به هر نحوی با دخانیات سروکار داشته باشد، می‌داند که از مرداد سال قبل تا مرداد امسال، قیمت دخانیات حدود ۱۲۰ یا ۱۳۰ درصد بالا رفته است چرا که قیمت دخانیات به دلار وابسته است.

البته همه قیمت‌ها به دلار وابسته است و نرخ‌های نجومی در حال افزایش اما مرکز آمار اصرار دارد نرخ‌های تورم رسمی را همچنان زیر ۵۰ درصد بگذارد چون رقم بالای ۵۰ درصد یعنی ابر تورم واقعی و دیگر نمی‌شود مدعی کنترل قیمت‌ها شد. این موضوع یعنی ادعای عددسازی از سوی مراکز رسمی البته مسبوق به سابقه است، چنانچه رئیس وقت مرکز آمار ایران در سال ۹۷ در جمع خبرنگاران سوگند خورد که «به دستور دولت عددسازی نمی‌کنیم». با این حال و صرف نظر از این قسم خوردن‌ها، آنچه در کف بازار و واقعیت‌هایی که هر روز شاهد آن هستیم، چیز دیگری می‌گوید. شاید عددسازی صورت نمی‌گیرد اما کالاها و خدمات سبد آماری به گونه‌ای چیده می‌شود و وزن کالاها و ضرایب تأثیرگذاری آنها طوری تنظیم می‌شود که نتیجه در دایره انتظارات باشد. حال سوال این است که آیا امسال همین روش برای تعیین سبد معیشت خانوارهای کارگری هم به کار گرفته شده است؟

سبد معیشت واقعی نیست
«فرامرز توفیقی» از نمایندگان کارگری دستمزد و محاسبه‌کننده مستقل سبد معیشت از جانب کمیته دستمزد کانون عالی شوراهای اسلامی کار کشور است. وی در ارتباط با محاسبات رسمی سبد معیشت در شورای عالی کار می‌گوید: قبل از نهایی شدن سبد معیشت، در کمیته رسمی دستمزد زنگ خطر را به صدا درآورد که مرکز آمار دچار خطای استراتژیک بزرگی شده است چرا که یک سری از موارد بسیار تأثیرگذار در سبد معیشت خانوار، دچار اشتباه قیمتی شده است. مثلاً گوشت

سلطانی: تصورم بر این است که مراکز آمار دستورات دولت را اجرایی می‌کنند و در واقع، آن چیزی که آنها می‌خواهند را اعلام می‌کنند! اگر کمی دقت کنیم، عددسازی آماری را به عینۀ می‌بینیم

قرمز با نرخ پایین، توسط بسیج برخی محلات شهر توزیع شد اما با آن قیمت به دست اکثریت مردم و جامعه هدف اصلی نمی‌رسید. در واقع زنجیره تأمین درستی برای رساندن کالاها به قیمت مناسب به دست جامعه هدف وجود ندارد ولی مرکز آمار در آمارهای ماهانه و هفتگی خود، قیمت‌های پایین مربوط به همان توزیعات بسیار محدود را منظور می‌کند. در مورد برنج نیز اعداد سامانه بازارگام ملاک قرار می‌دهند. قیمت‌های بازارگام برای برنج‌های هندی و پاکستانی را ملاک قرار می‌دهند اما وقتی به این سامانه مراجعه می‌کنیم، برنج هندی و پاکستانی با آن قیمت‌ها پیدا نمی‌شود و حتی برنج درجه دو ایرانی هم با آن قیمت موجود نیست! به گفته وی، با استناد به این قیمت‌های صوری، سبد معیشت خانوار محاسبه شده است و با این اتفاق، فاصله عمیقی بین اعداد رسمی سید و واقعیت‌های زندگی کارگران به وجود می‌آید. در سامانه بازارگام، گوشت مرغ کیلویی ۲۰ هزار تومان است اما خانوار کارگری نمی‌تواند گوشت مرغ را به این قیمت پیدا و خریداری کند. برنج درجه دو ایرانی و برنج خارجی نیز با قیمت‌های سامانه بازارگام در دسترس مردم عادی و شهروندان شهرهای مختلف قرار ندارد. همین اتفاق برای روغن کنترل بازار، شکر و بسیاری از کالاهای دیگر می‌افتد.

منتها همین نرخ‌های دور از دسترس، معیار آمارهای رسمی مرکز آمار ایران است و همین عددها، مبنای محاسبه هزینه‌های زندگی خانوارهای کارگری با همان سبد معیشت خانوار قرار می‌گیرد.

ترندهایی برای کاهش فاصله سبد معیشت و دستمزد

«دستمزد شایسته» دستمزدی است که تمام هزینه‌های زندگی را به طور شایسته و آبرومند تأمین کند. متأسفانه حتی اگر دستمزد دقیقاً برابر با سبد معیشت رسمی ۱۴۰۱ تعیین شود، باز هم نمی‌توان مدعی یک دستمزد شایسته شد چرا که قیمت‌گذاری دقیق بر مبنای هزینه‌های واقعی زندگی صورت نگرفته است. امسال ظاهراً پای عددسازی‌های صوری به مذاکرات مزدی باز شده و راه کم کردن فاصله عمیق سبد معیشت و دستمزد را،

توفیقی: زنجیره تأمین درستی برای رساندن کالاها به قیمت مناسب به دست جامعه هدف وجود ندارد ولی مرکز آمار در آمارهای ماهانه و هفتگی خود، قیمت‌های پایین مربوط به همان توزیعات بسیار محدود را منظور می‌کند

پایین آوردن تعدیانه نرخ سبد معیشت دانسته‌اند. توفیقی در ادامه می‌گوید: نرخ نان در سبد معیشت بسیار صوری و غیر واقعی در نظر گرفته شده است. یک نانوايي در کلان‌شهرها و در شهرهای صنعتی کشور نمی‌توانیم پیدا کنیم که نان با نرخ مصوب یارانه‌ای به دست مردم بدهد اما همین قیمت یارانه‌ای در محاسبات سبد معیشت در نظر گرفته شده و حتی قیمت نان هم غیر واقعی شده است! «ریل‌گذاری مذاکرات مزدی با ورود به محاسبات سبد معیشت» ادعایی است که اگر اعداد مینا، واقعی و قابل احصا نباشد، متأسفانه فقط در حد یک حرکت پوپولیستی باقی می‌ماند. جالب اینکه همین اعداد صوری و غیر واقعی سبد نیز در تعیین حداقل دستمزد مینا قرار نمی‌گیرد در حالی که بند دوم ماده ۴۱ قانون کار به صراحت می‌گوید «فارغ از تمام اعداد و ارقام تومری، باید حداقل دستمزد به گونه‌ای تعیین شود که از پس هزینه‌های حداقلی یک خانوار متوسط برآید». این الزام روشن و بدون شرط، چرا یک بار هم تا امروز اجرا نشده است؟ برداشت صحیح و حقوقی از بند دوم ماده ۴۱ قانون کار، می‌گوید «دستمزد منطقه‌ای» و «مزد صنفی» نیز اگر قرار است اجرایی شود، باید بالاتر از حداقل هزینه‌های زندگی یعنی بالاتر از نرخ سبد معیشت باشد.

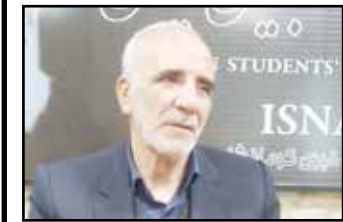
بلبشوی اعلام اعداد در بحبوحه تعیین مزد

توفیقی با اشاره به اظهارات اخیر نمایندگان مجلس نیز می‌گوید: متأسفم که نمایندگان مجلس مدام عدد و رقم برای دستمزد می‌دهند. یکی می‌گوید دستمزد باید ۲۵ درصد زیاد شود، دیگری می‌گوید دستمزد باید ۴۰ درصد افزایش یابد اما نمی‌گویند ۲۵ درصد یا ۴۰ درصد چي؟ ۲۵ درصد دستمزد ناچیز ۴ میلیون تومانی یا ۲۵ درصد سبد معیشت صوری ۹ میلیون تومانی؟ باید تأثیر تورم روی هزینه‌های زندگی مردم دیده شود ولی نرخ‌های فرمایشی برای افزایش دستمزد بیرون می‌دهند. صدور مداوم مانیفست‌های دستمزدی توسط کسانی است که اطلاعی از واقعیت‌ها ندارند!

در همین زمینه نوزدهم بهمن ماه «علی بابایی کارنامی» رئیس فراکسیون کارگری مجلس در رابطه با حداقل حقوق کارگران در سال ۱۴۰۱ گفت: ما معمولاً یک عرفی در کشور داریم که هر چقدر حداقل حقوق کارکنان دولت است برای کارگران ۱۵ تا ۲۰ درصد بیشتر از آن تصویب می‌شود. امروز برای کارکنان دولت افزایش ۲۹ درصدی مصوب شده در نتیجه اگر بخواهیم براساس این عرف عمل کنیم، برای کارگران باید ۵۰ درصد افزایش حقوق باشد. البته این در شرایطی است که بخواهیم براساس عرف معمول عمل کنیم، وی ادامه داد: نظر شخصی من این است که کمتر از ۴۰ درصد نباید افزایش باشد، یعنی اعتقاد دارم که پرداخت حقوق کارگران در کشور کمتر از ۴۰ درصد با شرایط امروز واقعاً شدنی نیست. پیش از آن «ولی اسماعیلی» رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس نیز از لزوم افزایش ۲۵ درصدی مزد سال آینده سخن گفته بود؛ اظهاراتی که موجب انتقاد فعالان کارگری و نمایندگان مزدی شورای عالی کار شد.

گذشته از تمام این حاشیه‌ها، «دستمزد شایسته» حق قانونی کارگران است، هم براساس قانون کار، هم براساس قانون اساسی و هم براساس تمام مقالاتنامه‌های سازمان جهانی کار. سوال اینجاست که آیا با پایین کشیدن تعدی اعداد و ارقام و باسفا ر از اجرای قانون و رونمایی از درصدهای صوری افزایش دستمزد و سبد معیشت، می‌توان این حق قانونی را زیر پا گذاشت و آیدار راه، امسال هم موفق خواهند شد؟

تابستان بودیم و از این رو چندین ماه تولید را از دست دادیم. در این زمینه کارگران حق دارند که به توقف تولید اعتراض کنند و ما نیز خواهان تولید مستمر در شرکت هستیم. جعفر یوسفی ادامه داد: در شرایط اقتصادی فعلی بیش از دو سوم ظرفیت همه شرکت‌های نوردی در کشور خالی است و عمده این شرکت‌ها در بحث تولید محصولات با مشکلات جدی مواجه هستند. گروه ملی در این شرایط دشوار حقوق همه کارگران را پرداخت کرده است و دیگر مزایا از جمله بیمه، بیمه تکمیلی، وام‌ها و... را نیز بدون هیچ مشکلی انجام داده‌ایم. وی با بیان اینکه در حد توان شرکت آسیب دیده گروه ملی فولاد ایران، به کارگران رسیدگی و توجه شده، افزود: این کارخانه در حال درمان است و کارگران مجموعه نیز باید در این زمینه همراهی لازم را داشته باشند. به همه کارگران و پرسنل حق می‌دهیم که درآمدهای آن‌ها پایین است اما همه باید شرایط دشوار شرکت را در نظر بگیرند. مدیرعامل گروه ملی فولاد ایران با اشاره به اینکه مانیز مانند کارگران علاقه‌مند به افزایش تولید هستیم، گفت: قطعی برق، افت فشار گاز، مشکلات سرمایه در گردش، فرسودگی تجهیزات و... از مهمترین مشکلاتی هستند که برای تولید آن‌ها مواجه هستیم.

حداقل ۵۰ درصدی دریافتی کارگران بابت کرایه مسکن می‌رود و مجبورند با نیمی از دریافتی به زندگی خود ادامه بدهد. اظهار کرد: این شرایط برای کارگران بازنشسته که مدتها به هزینه‌های درمان و... را هم دارند، بسیار بدتر است.

وی افزود: در این شرکت در دوره‌هایی چندین ماه حقوق کارگران معوق می‌ماند و پرداخت نمی‌شد اما از ابتدای امسال علاوه بر افزایش ۲۵ درصدی حقوق کارگران براساس اعلام اداره کار، شرکت تا ۱۰ درصد نیز بر حقوق کارگران اضافه کرد و شرکت در مقایسه با عملکرد گذشته خود در این مدت بهتر عمل کرده است. مدیرعامل گروه ملی فولاد ایران گفت: اینکه ما نتوانستیم مثل دیگر شرکت‌های فولادی، فروشنده‌های شمش و فروشنده‌های محصولات خاص عمل کنیم و در زمینه رقم پرداخت‌ها به پرسنل، با چنین شرکت‌هایی فاصله داریم به دلیل این است که حاشیه سود این شرکت‌ها بالاست و به دلیل کم بودن فاصله نرخ مواد اولیه و قیمت محصول نهایی، دست ما در پرداخت‌ها بسته است.

جعفر یوسفی با بیان اینکه شرایط اقتصادی در کشور دشوار است، افزود: ما به کارگران حق می‌دهیم اما باید گفت مشکلاتی که اکنون با آن مواجه هستیم فقط گریبان شرکت گروه ملی فولاد ایران را نگرفته و همه افراد و شرکت‌ها در جامعه با شرایط دشوار اقتصادی مواجه هستند.

مدیرعامل گروه ملی فولاد ایران با اشاره به وضعیت تولید در این شرکت بیان کرد: امسال شاهد قطعی‌های مکرر برق در فصل

آسیب دیدگی، بدهی‌های کلان و مطالبات کارگری در این شرایط با وضعیت بسیار دشواری مواجه است. در این شرایط دشوار و در ۲۶ ماه گذشته تاکنون براساس پیگیری‌های انجام شده، حقوق همه کارگران به موقع پرداخت شده است.

دریافتی کارگران در سال آینده باید به ۸ میلیون تومان برسد

برای رسیدن دریافتی کارگران به هشت میلیون تومان، باید حداقل دستمزد پنج میلیون تومان بشود تا با احتساب سایر مزایا بتوان دریافتی کارگران را به هشت میلیون تومان نزدیک کرد. وی وضعیت معیشتی نامناسب کارگران در شرایط اقتصادی کنونی یاد کرد و گفت: کارگری که از نظر معیشت در مضیقه باشد، راندمان کاری مناسبی هم نخواهد داشت. رئیس کانون بازنشستگان کارگری کرمانشاه با بیان اینکه

دستمزد زیاد شود، نرخ تورم هم بالا می‌رود و عمل‌تغییر در معیشت کارگران نخواهیم دید. وی با اشاره به اینکه براساس بررسی کارشناسی کمیته مزد، هزینه زندگی خانوار کارگری در سال جاری نزدیک به ۹ میلیون تومان برآورد شده که البته واقعیت از این مقدار هم بیشتر است، یادآور شد: با این اوصاف باید حداقل دریافتی کارگران در سال آینده به هشت میلیون تومان برسد. به گفته این فعال کارگری

و هزینه‌های زندگی کارگران شاهد نبودیم. عضو هیات مدیره کانون بازنشستگان کارگری دلیل مشکلات معیشتی کنونی کارگران و بازنشستگان کارگری و اعتراضاتی که وجود دارد راهمین عدم عمل به قانون دانست و عنوان کرد: تقاضا داریم امسال قانون اجرا شود. اکبری افزایش محدود حقوق کارگران برای سال آینده را در بهبود معیشت آنها بی تأثیر دانست و تأکید کرد: متأسفانه به هر اندازه‌ای که

یک فعال کارگری معتقد است دریافتی کارگران در سال آینده باید به هشت میلیون تومان برسد تا فاصله زیادی که بین دستمزد کارگران و هزینه‌های زندگی آنها وجود دارد، کم شود. به گزارش فراتک نیوز، جواد اکبری با اشاره به اینکه براساس قانون تعیین مزد باید با مدنظر گرفتن دو شاخص هزینه سبد معیشت خانوار کارگری و نرخ تورم باشد، اظهار کرد: متأسفانه در این سال‌ها هیچ‌گاه قانون در این خصوص اجرا نشده است. وی اضافه کرد: حتی اگر فقط شاخص نرخ تورم را هم در افزایش دستمزد محاسبه می‌کردند تا این اندازه اختلاف بین دریافتی